

7. PÖYTÄKIRJA EUROOPAN UNIONIN ERIOIKEUKSISTA JA VAPAUKSISTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

KATSOVAT, että unionin perustuslain III-434 artiklan nojalla unionilla on jäsenvaltioiden alueella sellaiset erioikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeen unionin tehtävien toteuttamiseksi,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

I LUKU

UNIONIN OMAISUUS, VARAT JA LIIKETOIMET

1 artikla

Unionin tilat ja rakennukset ovat loukkaamattomia. Niihin ei saa kohdistaa etsintää, takavarikkoa, menettämisseuraamusta tai pakkolunastusta. Unionin omaisuus ja varat eivät voi olla minkään hallinnollisen tai oikeudellisen pakkotoimenpiteen kohteena ilman unionin tuomioistuimen lupaa.

2 artikla

Unionin arkistot ovat loukkaamattomia.

3 artikla

Unioni, sen varat, tulot ja muu omaisuus on vapautettu kaikista välittömistä veroista.

Jäsenvaltioiden hallitusten on toteutettava, aina kun se on mahdollista, aiheelliset toimenpiteet hyvittääkseen tai maksaakseen takaisin kiinteän tai irtaimen omaisuuden hintaan sisältyvät välilliset verot ja myyntiverot, kun unioni suorittaa virkakäyttöön huomattavia hankintoja, joiden hintaan sisältyy tällaisia veroja. Näiden määräysten soveltaminen ei kuitenkaan saa johtaa kilpailun vääristymiseen unionissa.

Vapautus ei koske sellaisia veroja ja maksuja, jotka ovat ainoastaan korvausta yleishyödyllisistä palveluista.

4 artikla

Unioni on vapautettu kaikista tulleista, tuonti- ja vientikielloista sekä tuonti- ja vientirajoituksista unionin virkakäyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta. Tämän vapautuksen nojalla maahantuotuja tavaroita ei saa luovuttaa maksua vastaan eikä ilmaiseksi sen valtion alueella, johon ne on tuotu, muuten kuin tämän valtion hallituksen kanssa sovituin edellytyksin.

Myös unionin julkaisut on vapautettu tulleista, tuonti- ja vientikielloista sekä tuonti- ja vientirajoituksista.

II LUKU

VIESTINTÄYHTEYDET JA KULKULUVAT

5 artikla

Kunkin jäsenvaltion alueella unionin toimielimet saavat virallisissa viestintäyhteyksissään sekä kaikkien asiakirjojensa toimittamisessa saman kohtelun, jonka tämä valtio myöntää diplomaattisille edustustoille.

Unionin toimielinten virallista kirjeenvaihtoa ja muita virallisia tiedonantoja ei saa sensuroida.

6 artikla

Unionin toimielinten puheenjohtajat ja presidentit voivat myöntää unionin toimielinten jäsenille ja muulle henkilöstölle kulkulupia, joiden muodosta neuvosto päättää yksinkertaisella enemmistöllä antamallaan eurooppa-asetuksella ja jotka jäsenvaltioiden viranomaisten on tunnustettava päteviksi matkustusasiakirjoiksi. Näitä kulkulupia annetaan virkamiehille ja muulle henkilöstölle Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä ja unionin muuta henkilöstöä koskevissa palvelussuhteen ehdoissa vahvistetuin edellytyksin.

Komissio voi tehdä sopimuksia näiden kulkulupien tunnustamiseksi päteviksi matkustusasiakirjoiksi kolmansien valtioiden alueella.

III LUKU

EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENET

7 artikla

Euroopan parlamentin jäsenten vapaalle liikkuvuudelle heidän matkustaessaan Euroopan parlamentin kokouspaikkaan tai heidän palatessaan sieltä ei saa asettaa hallinnollisia tai muita esteitä.

Euroopan parlamentin jäsenet saavat tullien ja valuutanvaihtoalvonnan osalta:

- a) omalta hallitukseltaan samat helpotukset, jotka myönnetään ulkomailla tilapäisissä virkatehtävissä matkustaville korkeille virkamiehille;
- b) toisten jäsenvaltioiden hallituksilta samat helpotukset, jotka myönnetään tilapäisissä virkatehtävissä oleville vieraiden valtioiden edustajille.

8 artikla

Euroopan parlamentin jäseniä ei voida alistaa tutkittavaksi, pidättää tai haastaa oikeuteen heidän tehtäviään hoitaessaan ilmaisemiensa mielipiteiden tai äänestystensä perusteella.

9 artikla

Euroopan parlamentin istuntojen ajan sen jäsenillä on:

- a) oman valtionsa alueella sen parlamentin jäsenille myönnetty koskemattomuus;
- b) toisen jäsenvaltion alueella vapaudenriistoa koskeva koskemattomuus sekä lainkäyttölinen koskemattomuus.

Koskemattomuus koskee jäseniä myös silloin kun he matkustavat Euroopan parlamentin istuntoihin tai palaavat niistä.

Koskemattomuuteen ei voida vedota silloin, kun jäsen tavataan itse teosta, eikä se estä Euroopan parlamenttia käyttämästä oikeuttaan luopua koskemattomuudesta jäsenensä osalta.

IV LUKU

JÄSENVALTIOIDEN EDUSTAJAT, JOTKA OSALLISTUVAT UNIONIN TOIMIELINTEN TYÖHÖN

10 artikla

Jäsenvaltioiden edustajilla, jotka osallistuvat unionin toimielinten työhön, ja näiden neuvonantajilla sekä teknisillä asiantuntijoilla on tavanomaiset erioikeudet, vapaudet ja helpotukset heidän hoitaessaan tehtäviään sekä matkustaessaan kokouspaikalle ja palatessaan sieltä.

Tätä artiklaa sovelletaan myös unionin neuvoa-antavien elinten jäseniin.

V LUKU

UNIONIN VIRKAMIEHET JA MUU HENKILÖSTÖ

11 artikla

Unionin virkamiehillä ja muulla henkilöstöllä on heidän kansalaisuudestaan riippumatta jokaisen jäsenvaltion alueella seuraavat erioikeudet ja vapaudet:

- a) heillä on lainkäyttölinen koskemattomuus heidän virallisessa ominaisuudessaan suorittamiensa toimien osalta, mukaan lukien heidän suulliset lausumansa sekä kirjalliset esityksensä, jollei sellaisissa unionin perustuslain määräyksissä, jotka toisaalta koskevat virkamiesten ja muun henkilöstön vastuuta unionia kohtaan ja toisaalta tuomioistuimen toimivaltaa unionin ja sen virkamiesten ja muun henkilöstön välisissä riidoissa, toisin määrätä. Tämä koskemattomuus

jatkuu heidän tehtäviensä päättymisen jälkeenkin;

- b) maahanmuuttoa koskevat rajoitukset tai ulkomaalaisten rekisteröintiä koskevat muodollisuudet eivät koske heitä. Samaa sovelletaan heidän puolisoihinsa ja heidän huollettavinaan oleviin perheenjäseniinsä;
- c) heitä koskevat valuutta- ja valuutanvaihtosääntelyssä samat helpotukset, jotka tavallisesti myönnetään kansainvälisten järjestöjen virkamiehille;
- d) heillä on oikeus tuoda maahan tullitta huonekalunsa ja henkilökohtainen käyttöomaisuutensa, kun he ensimmäisen kerran ryhtyvät hoitamaan tehtäviään kyseisessä valtiossa, ja heillä on oikeus viedä uudelleen nämä huonekalut ja tämä omaisuus tullitta hänen mainitussa valtiossa hoitamiensa virkatehtävien päättyessä, jollei sen valtion hallitus, jossa tätä oikeutta käytetään, aseta tuonnille tai viennille tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja;
- e) heillä on oikeus tuoda maahan tullitta henkilökohtaiseen käyttöönsä auto, jonka he ovat hankkineet kyseisen valtion sisämarkkinoita koskevin ehdoin joko siinä valtiossa, jossa he ovat viimeksi asuneet, tai valtiossa, jonka kansalaisia he ovat, sekä viedä se uudelleen tullitta, jollei kyseisen valtion hallitus aseta tuonnille tai viennille tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja.

12 artikla

Eurooppalailla vahvistetuin edellytyksin ja sillä vahvistettua menettelyä noudattaen unionin virkamiehet ja muu henkilöstö ovat velvollisia maksamaan unionille veroa unionin heille maksamista palkoista ja palkkioista. Tämä laki annetaan, kun on kuultu toimielimiä, joita asia koskee.

Unionin virkamiehet ja muu henkilöstö on vapautettu suorittamasta kansallisia veroja unionin maksamista palkoista ja palkkioista.

13 artikla

Sovellettaessa tuloverotusta, varallisuusverotusta ja perintöverotusta sekä kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi unionin jäsenvaltioiden välillä tehtyjä yleissopimuksia unionin niiden virkamiesten ja sen muun henkilöstön kotipaikan, jotka hoitaakseen tehtävänsä unionin palveluksessa muuttavat asumaan muun jäsenvaltion alueelle kuin siihen jäsenvaltioon, jossa heidän verotuksellinen kotipaikkansa oli heidän ryhtyessään hoitamaan tehtäviään unionissa, katsotaan sekä valtiossa, jossa he tosiasiallisesti asuvat että valtiossa, jossa heillä on verotuksellinen kotipaikka, olevan edelleen viimeksi mainitussa valtiossa, jos se on unionin jäsenvaltio. Tätä määräystä sovelletaan myös puolisoon, jos tämä ei harjoita omaa ansiotoimintaa, sekä tässä artikkelissa tarkoitettujen henkilöiden huollettavina oleviin lapsiin.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuille henkilöille kuuluva ertain omaisuus, joka sijaitsee siinä maassa, jossa nämä henkilöt oleskelevat, on vapautettu perintöverosta kyseisessä maassa. Määrättäessä perintöveroa tällaisen omaisuuden katsotaan olevan jäsenvaltiossa, jossa näillä henkilöillä on verotuksellinen kotipaikka, jollei kolmansien maiden oikeuksista ja kaksinkertaista verotusta koskevien kansainvälisten yleissopimusten määräysten soveltamisesta mahdollisesti muuta johdu.

Tämän artiklan määräyksiä sovellettaessa ei oteta huomioon sellaista kotipaikkaa, joka on hankittu ainoastaan tehtävien hoitamiseksi muiden kansainvälisten järjestöjen palveluksessa.

14 artikla

Unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevasta sosiaalietuusjärjestelmästä säädetään eurooppalailla. Laki annetaan, kun on kuultu toimielimiä, joita asia koskee.

15 artikla

Ne unionin virkamiesten ja muun henkilöstön ryhmät, joihin sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain 11 artiklan, 12 artiklan toisen kohdan sekä 13 artiklan määräyksiä, määritetään eurooppalailla. Laki annetaan, kun on kuultu toimielimiä, joita asia koskee.

Virkamiesten ja muun näihin ryhmiin kuuluvan henkilöstön nimet, ura-alueet ja osoitteet toimitetaan määräajoin tiedoksi jäsenvaltioiden hallituksille.

VI LUKU

UNIONIIN AKKREDITOITUJEN KOLMANSIEN MAIDEN EDUSTUSTOJEN ERIOIKEUDET JA VAPAUDET

16 artikla

Jäsenvaltio, jonka alueella unionin kotipaikka sijaitsee, myöntää unioniin akkreditoiduille kolmansien valtioiden edustustoille tavanomaiset diplomaattiset erioikeudet ja vapaudet.

VII LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

17 artikla

Unionin virkamiehille ja muulle henkilöstölle myönnetään erioikeudet, vapaudet ja helpotukset yksinomaan unionin edun vuoksi.

Kunkin unionin toimielimen on luovuttava virkamiehelle tai muulle henkilöstölle myönnetystä vapaudesta silloin kun toimielin katsoo, että tämä luopuminen ei ole ristiriidassa unionin edun kanssa.

18 artikla

Unionin toimielimet toimivat tämän pöytäkirjan soveltamiseksi yhteistyössä kyseisten jäsenvaltioiden vastuussa olevien viranomaisten kanssa.

19 artikla

Komission jäseniin sovelletaan 11—14 artiklaa sekä 17 artiklaa.

20 artikla

Euroopan unionin tuomioistuimen tuomareihin, julkisasiamiehiin, kirjaajiin ja avustaviin esittelijöihin sovelletaan 11—14 artiklaa sekä 17 artiklaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan soveltamista, joka koskee tuomareiden ja julkisasiamiesten lainkäytöllistä koskemattomuutta.

Myös tilintarkastustuomioistuimen jäseniin sovelletaan 11—14 artiklaa sekä 17 artiklaa.

21 artikla

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös Euroopan keskuspankkiin, sen elinten jäseniin ja sen henkilöstöön, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan soveltamista.

Euroopan keskuspankki on vapautettu kaikista veroista ja veronluonteisista maksuista sen pääoman korottamisen yhteydessä sekä tähän toimenpiteeseen mahdollisesti liittyvistä eri muodollisuuksista valtiossa, jossa pankin kotipaikka sijaitsee. Pankin ja sen elinten Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön mukaisesti harjoittama toiminta ei ole liikevaihtoveron alaista.

22 artikla

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös Euroopan investointipankkiin, sen elinten jäseniin, sen henkilöstöön sekä sen toimintaan osallistuviin jäsenvaltioiden edustajiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta pankin perussääntöä koskevan pöytäkirjan soveltamista.

Euroopan investointipankki on vapautettu myös kaikista veroista ja veronluonteisista maksuista sen pääoman korottamisen yhteydessä sekä tähän toimenpiteeseen mahdollisesti liittyvistä eri muodollisuuksista valtiossa, jossa pankin kotipaikka sijaitsee. Pankin lakkauttamisen tai selvitystilaan asettamisen yhteydessä ei kanneta veroa. Pankin tai sen elinten perussäännön mukaisesti harjoittama toiminta ei liioin ole liikevaihtoveron alaista.
